

เลขที่การวินิจฉัย
เลขรับ 9190 วันที่ 16.29 น.
วันที่ 24 ต.ค. 2560
กินวันที่.....เวลา.....น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย ๑ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ที่ ๙๐๐๑๒/๑๓๕

วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง บันทึกความเห็นทางกฎหมาย เรื่อง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการเป็นกรรมการบริษัทฯ ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ผ่าน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

ด้วย พลโท ธรรมบุญ วิถี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๒๓๑ ได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๔๘๑.๙ (สง.)/๔ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ขอรื้อหรือขอกฎหมาย เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สรุปลงความว่า พลโท ธรรมบุญ วิถี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๒๓๑ ได้รับเชิญให้เป็นคณะกรรมการ บริษัท พีบีจีไอ จำกัด ตั้งอยู่ที่ ๒๐๙๘ อาคารเอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น ๘ ถนนสุขุมวิท แขวงพระโขนงใต้ เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร จึงขอรื้อหรือขอกฎหมายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการเป็นกรรมการบริษัทฯ ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่าขัดต่อระเบียบหรือข้อบังคับในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือไม่ พร้อมทั้งขอรับผลการหารือเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการต่อไป

บัดนี้ สำนักกฎหมาย โดยกลุ่มงานกฎหมาย ๑ ได้ดำเนินการจัดทำบันทึกความเห็นทางกฎหมายเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกความเห็นทางกฎหมายที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบได้โปรดลงนามในหนังสือ เรียน พลโท ธรรมบุญ วิถี ตามที่เสนอมาพร้อมนี้

(นางสาวภรณ์ชลา กิติโยดม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ

(นายทศพร แยม่วงษ์)
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๒๕๓๐.๓๐

เห็นชอบ/ลงนามแล้ว

(นายนัท มาสุข)
เลขาธิการวุฒิสภา

24 ต.ค. 2560

ที่ สว ๐๐๑๒/๕๗๓๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ความเห็นทางกฎหมาย เรื่อง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการเป็นกรรมการบริษัท
ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรียน พลโท ธรรมบุญ วิถี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือของท่าน ฉบับลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ขอรื้อหรือขอกฎหมาย
เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกความเห็นทางกฎหมาย เรื่อง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการเป็นกรรมการบริษัท
ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้ขอรื้อหรือขอกฎหมาย กรณีที่ได้รับเชิญให้เป็นกรรมการของ
บริษัท บีบีจีไอ จำกัด ว่าขัดต่อระเบียบหรือข้อบังคับในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า การดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัท
บีบีจีไอ จำกัด นั้น ไม่เป็นการกระทำอันมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายของการดำรงตำแหน่ง
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ประการใด รายละเอียดปรากฏตามบันทึกความเห็นทางกฎหมาย
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิติ ผาสุข)

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๔

ร่าง.....โทร.) ๑๒๙๙ วันที่ ๒๔ / ๑๐ / ๒๕๖๐

พิมพ์.....โทร.....วันที่...../...../.....

ตรวจ.....(ผบ.กลุ่มฯ) โทร.....วันที่...../...../.....

ตรวจ.....(ผอ.สำนัก) โทร.....วันที่ ๒๕ / ๑๐ / ๒๕๖๐

ตรวจ.....(เลขาฯ) โทร.....วันที่...../...../.....

บันทึกความเห็นทางกฎหมาย
เรื่อง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม
ในการเป็นกรรมการบริษัทของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วย พลโท ธรรมบุญ วิถี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๒๓๑ ได้มีหนังสือที่ กท ๐๔๘๑.๙ (สง.)/๔ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ขอรื้อหรือขอกฎหมาย เรียน เลขธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เลขธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สรุปความว่า พลโท ธรรมบุญ วิถี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๒๓๑ ได้รับเชิญให้เป็นคณะกรรมการ บริษัท บีบีจีไอ จำกัด ตั้งอยู่ที่ ๒๐๙๘ อาคารเอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น ๘ ถนนสุขุมวิท แขวงพระโขนงใต้ เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร จึงขอรื้อหรือขอกฎหมายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการเป็นกรรมการบริษัทฯ ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่าขัดต่อระเบียบหรือข้อบังคับในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือไม่ พร้อมทั้งขอรับผลการรื้อหรือเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการต่อไป

สำนักกฎหมาย ได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็น ดังนี้
สำหรับในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นั้น ได้มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า

“สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แล้ว ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม รวมทั้งเหตุแห่งการสิ้นสุดสมาชิกภาพตามที่บัญญัติไว้สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภามาตรัฐธรรมนูญนี้ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มาตรา ๙๘^๑ ยกเว้น (๓) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕)

- ^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๙๘ บัญญัติว่า
- “มาตรา ๙๘ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๑) ดิทยาเสพติดให้โทษ
 - (๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
 - (๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
 - (๔) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๙๖ (๑) (๒) หรือ (๔)
 - (๕) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
 - (๖) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
 - (๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
 - (๘) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
 - (๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) มาตรา ๑๐๑^๒ ยกเว้น

(ก) กรณีตาม (๖) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๙๘ ยกเว้น (๓) (๑๒) (๑๓)(๑๔) และ (๑๕)

(๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐาน เป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนักกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๑๒) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง

(๑๓) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๑๔) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี

(๑๕) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

(๑๖) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(๑๗) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑๘) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๒๓๕ วรรคสาม”

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๐๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๙๓

(๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙๗

(๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘

(๗) กระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๔ หรือมาตรา ๑๘๕

(๘) ลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก

(๙) พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกตามมติของพรรคการเมืองนั้นด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัด พรรคการเมืองนั้น ในกรณีเช่นนี้ ถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นมิได้เข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติ ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่พ้นสามสิบวันดังกล่าว

(๑๐) ขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง แต่ในกรณีที่ขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองเพราะมีคำสั่ง ยุบพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นเป็นสมาชิก และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นไม่อาจเข้าเป็นสมาชิก ของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งยุบพรรคการเมือง ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่ วันที่ถัดจากวันที่ครบกำหนดหกสิบวันนั้น

(๑๑) พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๒๓๕ วรรคสาม

(๑๒) ขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร

(๑๓) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอลงโทษ เว้นแต่เป็นการรอลงโทษในความผิดอันได้กระทำ โดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท”

(ข) กรณีตาม (๗) เฉพาะในกรณีที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายหรือคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมาย และในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา ๑๘๔^๓ (๑)

(๓) มาตรา ๑๐๘^๔ ยกเว้น ก. คุณสมบัติตาม (๓) และ (๔) และ ข. ลักษณะต้องห้ามตาม (๑) (๒) และ (๗) แต่เฉพาะกรณีตาม (๑) นั้น ไม่รวมส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา ๙๘ (๓) และ (๑๕)”

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๘๔ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๘๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

(๔) ไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซงการใช้สิทธิหรือเสรีภาพของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนโดยมิชอบ

มาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับกิจการของสภา หรือกรรมการตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ

ให้นำ (๒) และ (๓) มาบังคับใช้แก่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภานั้นที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาให้กระทำการตามมาตรานี้ด้วย”

^๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๘ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๐๘ สมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีในวันสมัครรับเลือก

(๓) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่าสิบปีหรือเป็นผู้มีลักษณะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

(๔) เกิด มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ทำงาน หรือมีความเกี่ยวพันกับพื้นที่ที่สมัครตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๕) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘)

(๒) เป็นข้าราชการ

(๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก

(๔) เป็นสมาชิกพรรคการเมือง

(๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง เว้นแต่ได้พ้นจากการดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก

จากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว สรุปได้ว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม รวมทั้งเหตุแห่งการสิ้นสุดสมาชิกภาพตามที่บัญญัติไว้สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามาตรฐานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ทั้งนี้ โดยได้รับยกเว้นไม่ต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งในบางตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

- ๑) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- ๒) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง
- ๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- ๔) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ยังไม่เกิน ๒ ปี
- ๕) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าของหน้าที่ดินของรัฐ
- ๖) ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเรื่องที่ขอหารือทางบริษัท บีบีจีไอ จำกัด ได้มีกำหนดการที่จะจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ โดยมีบริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด (มหาชน) ร่วมถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ ๖๐ และ ๔๐ ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว ไม่มีบทบัญญัติการห้ามการเป็นกรรมการบริษัทฯ ไว้ หากจะมีก็แต่เฉพาะบทบัญญัติที่ห้ามการกระทำของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ในหมวด ๙ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ มาตรา ๑๘๔ ซึ่งนำมาใช้บังคับกับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย คือ

๑. กรณีการรับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
๒. กรณีการเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน
๓. กรณีการเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๖) เป็นหรือเคยเป็นรัฐมนตรี เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นรัฐมนตรีมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก

(๗) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก

(๘) เป็นบุพการี คู่สมรส หรือบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในคราวเดียวกัน หรือผู้ดำรงตำแหน่งในศาลรัฐธรรมนูญ หรือในองค์กรอิสระ

(๙) เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภามาตรฐานรัฐธรรมนูญนี้”

ทั้งนี้ ตามข้อมูลและข้อเท็จจริงเท่าที่มีปรากฏ ณ ปัจจุบันไม่พบว่า บริษัท ปีปี้ไอ จำกัด ที่มีกำหนดจัดตั้งบริษัทในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ นี้ นั้น มีวัตถุประสงค์ในการเข้ารับสัมปทาน หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันเป็นการผูกขาดตัดตอน แต่อย่างใด ซึ่งกรณีตามที่ได้ขอหารือมาดังกล่าวนี้เป็นกรณีของการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัท ประเภททั่วไป ดังนั้น การเป็นกรรมการบริษัทฯ ดังกล่าวจึงไม่เข้าลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ประการใด

ความเห็นของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงาน เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมายพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า การเป็นกรรมการบริษัท ปีปี้ไอ จำกัด ของ พลโท ธรรมบุญ วิถี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นั้น ไม่ขัดต่อการดำรงตำแหน่งสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทั้งนี้ โดยเหตุที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามการเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๖๓ ทั้งนี้ โดยไม่มีข้อห้ามในการเป็นกรรมการบริษัทฯ ในประเภทลักษณะดังกล่าว ดังนั้น จึงสามารถ ที่จะดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริษัท ปีปี้ไอ จำกัด ได้ ดังเหตุผลที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

สำนักกฎหมาย
ตุลาคม ๒๕๖๐